

ཁུང་མེད་ལུགས་གི་མིང་ཆོག་འགྲེལ་
བཤད་མདོར་བསྟུས

པེ་ཅིན་སློབ་གྲྭ་ཆེ་པའི་མཆན་ཉིད་རིག་པའི་ཆན་ཁག་ལ་
རིམ་ 72 པའི་བརྗོད་ཞིང་དམག་གསུམ་གི་སློབ་གྲྭ་བ

ཨི་རིགས་དཔེ་སྟར་ཁང

ཁུང་མེད་ལུགས་གི་མིང་ཆོག་འབྲེལ་ བཤད་མདོར་བསྡུས་

པེ་ཅིན་སློབ་གྲྭ་ཆེ་པའི་མཆན་ཉིད་རིག་པའི་ཆན་ཁག་ལ་
རིམ་ 72 པའི་པཱོ་ཞིང་དམག་གསུམ་གི་སློབ་གྲྭ་པ

ཨ་རིགས་དབུ་ཕྱོད་ཁང་

本书根据人民出版社 1974 年 7 月第 1 版北京第 1 次印刷版本
翻译出版。

དེབ་འདི་ནི་མི་དམངས་དཔེ་སྟླན་ཁང་གི་ 1974 ལོའི་ཟླ་ 7 པའི་པར་གཞི་ 1 པའི་
ཐོ་ཅིན་གྱི་པར་ཐངས་ 1 པའི་གཞིར་བཟུང་ཏེ་སྒྱུར་ནས་སྟླན་པ་ཡིན།

ཁྲུང་མང་ལུགས་གི་མིང་ཚིག་འགྲེལ་བཤད་མདོར་བསྟུས

ཐོ་ཅིན་སྟོབ་གྲ་ཆེ་བའི་མཚན་ཉིད་རིག་པའི་ཚན་ཁག་ལ་

རིམ་ 72 པའི་བཙོ་ཞིང་དམག་གསུམ་གི་སྟོབ་གྲ་བ

*

ཁྲུང་དབྱང་མི་རིགས་སྟོབ་གྲ་ཆེན་མོའི་སྒྲ་ཡིག་ཚན་ཁག་གི་

བཙོ་ཞིང་དམག་གསུམ་གི་སྟོབ་གྲ་བས་སྒྱུར་བ

མི་རིགས་དཔེ་སྟླན་ཁང་གིས་སྟླན་བ

1975 ལོའི་ཟླ་ 9 པར་པར་གཞི་ 1 པའི་སྒྲིག་བ

1975 ལོའི་ཟླ་ 9 པར་ཐོ་ཅིན་ལ་པར་ཐངས་ 1 པའི་བརྒྱབ་བ

དེབ་རིམ་སྒྲིག་བྱས་ 1 ཟུར་ 9

孔孟之道名词简释

北京大学哲学系七二级工农兵学员

(藏文)

中央民族学院语文系工农兵学员翻译

民族出版社出版 新华书店发行

民族印刷厂印刷

开本：787×1092 毫米 1/32 印张：5 1/2

1975年9月第1版

1975年9月北京第1次印刷

书号：M 2049 (3)6 定价：0.19元

འགོ་རྒྱུད་

སྐབས་ཆེན་གཙ་འཛིན་མཉམ་ཁུངས་ཞི་མཉམ་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་འགོ་ཁྲིད་གནང་
བའི་ལིན་དགག་ཁུང་དགག་གི་ལས་འགུལ་དེ་ནི། མར་ཁེ་སི་རིང་ལུགས་གིས་བཙོ་
བཙོས་རིང་ལུགས་ལས་ཀྱལ་བ་བྱེད་ཀྱི་དང་། འཕྱོར་མེད་གུལ་རིམ་གིས་འཕྱོར་ལུན་
གུལ་རིམ་ལས་ཀྱལ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་འཐབ་ཚད་དང་བསམ་བློ་འཐབ་ཚད་ཅིག་
དང་། རྩེད་གི་བཞོད་བའི་ཁྲུབ་ཁྲོངས་ནང་གི་གསར་བརྗེ་གཏིང་ཟབ་པོ་ཅིག་རེད་
ལས་འགུལ་དེ་ནི་ནང་། ང་ཚོས་ཁྲུང་མེད་ལུགས་གི་མིང་ཆོག་འགྲེལ་བཤད་མདོར་
བསྟུན་ཟེར་བའི་དེ་བའི་བཙུམ་པ་ཡིན་

ཅི་མ་སྟངས་གི་ཐད་། མིང་ཆོག་གི་ཡིག་འབྲུ་དང་ཆོག་ལ་འགྲེལ་བཤད་བྱས་
ཡོད་པ་ལྟར་། དགག་པ་མདོར་བསྟུན་ཅིག་ཀྱང་བརྒྱབ་ཡོད་། ཡིན་ནའང་ང་ཚོ་རི་ཆུ་
ཆད་དམའ་བའི་རྒྱན་གིས་དབྱེད་གཞི་འདི་ནང་དུ་རྒྱན་དང་ནོར་འབྲུལ་མི་ཉུང་བ་
ཅིག་ཡོང་སྲིད་པས་། གོ་མ་གང་མདུན་སྤྱོད་གིས་དེར་བཙོ་བཙོས་བྱེད་ཆེད་། སྲོག་པ་
པོ་རྣམས་གིས་རྒྱན་རྒྱུད་དགོངས་འཆར་གནང་ཀྱི་རེ་བ་ཡོད་

པེ་ཅིན་སློབ་གྲྭ་ཆེ་བའི་མཆན་ཉིད་རིག་པའི་ཆན་ཁག་

ལ་རིམ་ 72 བའི་བཙོ་ཞིང་དམག་གསུམ་གི་སློབ་གྲྭ་བ

1974 ལོ་རྒྱུ་ 4 པར་

དཀར་ཆག

དང་པོ་ བྱེད་མཐའ་དང་མི་ལྔ

1. རྩུ་ལྷགས་(ཁྱང་མེད་གི་ལྷགས་)	(1)
2. ཁྱང་ཅི་	(2)
3. མེད་ཅི་	(5)
4. རྩུ་གྲང་རྩུ་	(8)
5. ཏན་ལྷགས་	(10)
6. ཁྱང་ཏའོ་དང་ ཁྱང་དབྱི་	(12)
7. རྩུ་ཞི་	(15)
8. ལུ་ཅིུ་ཡོན་	(17)
9. ལང་ཅིུ་ཤོན་	(19)
10. གན་ས་ལྷགས་རིག་པ་	(21)
11. ཐང་ཡའོ་དང་ ལྷགས་ལྷན་ ཞ་ལྷགས་	(22)
12. རྩུ་པོ་ལྷན་ལང་དང་ རྩུ་པོ་ལྷན་ལུ་ལང་	(23)
13. ལྷན་གྲང་ཏན་	(24)
14. ལེ་ཅི་དང་ ཅི་ཅི་ ངི་ཀན་	(25)
15. ཡན་རྩུ་དང་ ཅང་ལྷན་	(27)
16. ཅི་གྲང་དང་ ཅི་ལུ་	(28)
17. རན་ཅིུ་	(30)

18. རམགས་པ་སྒྲོན་བྱ་སྒྲུབ་དཔེན	(30)
--------------------------------------	--------

གཉིས་པ་ གཞུང་དང་ཚྭ་ཡིག

19. 《གཞུང་ལུ》(《གཞུང་དྲུག》)	(33)
20. 《དེབ་བཞེ》	(34)
21. 《ཁུན་ཆེའུ》	(35)
22. 《ཁུའོ་ཤོན》	(36)
23. 《གུས་ལྷགས་ཕྱོགས་སྒྲིག》	(38)
24. 《གུའུ་ཅིའི་གཏམ》	(39)
25. ལྷ་ཅལ་དྲུག	(39)

གསུམ་པ་ ཁོ་རྒྱས་སོག་གི་བྱ་བ་དང་དོན་རྒྱུན

26. ཁུན་ཆེའུ་ལན་གོ.....	(41)
27. 井 གཞུགས་ཅན་གི་ས་ཞིང་ལམ་ལྷགས.....	(42)
28. བཞོ་སྐལ་ལམ་ལྷགས(བཀས་བཞོད་རྒྱུད་འཛིན་གི་ལམ་ལྷགས)	(43)
29. རྒྱུད་འཛིན་སྒོན་པོ་དང་རྒྱུད་འཛིན་ཁྱ་སྐགས.....	(45)
30. ཤོའུ་རྒྱལ་རབས་གི་གུས་ལྷགས.....	(46)
31. ཤོའུ་ཀྱང་གི་ཁྲིམས་སྒྲུལ	(47)
32. ལྷང་ཆེའུ་གིས་ཞིང་ཁལ་(ཞིང་ཁལ་ལམ་ལྷགས)ལ་རོ་སྒྲོལ་བྱས་པ་ ...	(47)
33. ལྷང་ཆེའུ་གིས་“རྟན་གསུམ”ལ་རོ་སྒྲོལ་བྱས་པ་	(49)
34. ཅི་ཉིས་“ཆོས་ས་ཆེན་དུ་སྤར་པ་བརྒྱུད་སྒྲིག་ནས་སྒྲོས་གར་འཁལ་དུ་ བཅུག་པ”དེར་ལྷང་ཆེའུ་གིས་ཆོག་མཆོན་བཏབ་པ་.....	(50)

35. ཁྱད་ཆིའུ་གིས་ཁྱིམ་གཞུང་བཞོད་པའི་བསངས་མེད་རྒྱུ་གསུམ་
མ་ལུགས་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལ་ (52)
36. ཁྱད་ཆིའུ་གིས་བཞོད་ཀྱིང་མེད་མེད་གསེད་ལྟ་བུ་ལ་..... (53)
37. ཁྱད་ཆིའུ་གིས་ཁྱིམ་ཁྱིམ་ཅི་དག་འདུལ་བྱེད་དགོས་པའི་སྒྲིང་
བྱ་བཞོན་ལ་..... (54)

བཞི་པ་ བྱེ་ཆོགས་གི་ཆབ་སྲིད་ བསམ་སྒྲིལ་གྱི་ཆུད་ཅན

(དང་པོ) རོ་ལངས་དང་ལྷག་ལོག་ཀྱི་ལའི་ཆབ་སྲིད་ལམ་ལུགས

38. རང་གཅུན་ལུགས་གསེང་..... (56)
39. ལུ་པའི་ཀྱུལ་ཁབ་སྒྲིང་གསེང་དང་, ཆད་པའི་བྱིམ་རྒྱུད་རྒྱུན་མཐུད་,
གནས་ཤོར་དཔོན་རིགས་སྒྲིང་བསྒྲིང་ (58)
40. ངས་ཀྱི་ཀྱུལ་རབས་གི་ལུགས་ལ་བརྩི་བཀྱར་ཞུ་གི་ཡིན (59)
41. གནའ་པོའི་རིགས་ལ་ཡིད་ཆེས་དང་དགའ་པོ་བྱེད་ལ་..... (60)
42. གནམ་ལོག་ལ་བདེན་ལུགས་མེད་ལ་ (61)
43. མིང་ཚུལ་དང་མཐུན་ལ་བྱེད་ལ་..... (62)
44. མིང་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་ན་, གཏམ་ཡང་ལུགས་དང་མི་མཐུན་..... (64)
45. མི་བཟང་དང་འཇོན་ཐང་ཡོང་མཁན་གདམ་གསེས་བྱེད་དགོས (65)
46. བུམས་སྒྲིང་ལྷན་པའི་ཆབ་སྲིད་ (66)
47. ཀྱུལ་པོའི་ལུགས་ (68)
48. སྒྲིན་བྱོན་ཀྱུལ་པོར་མིག་དཔེ་ལྟ་བུ་ (69)
49. སྒྱུ་དག་ལ་བརྩི་བཀྱར་དང་, གཉེན་ཉེར་དགའ་པོ་བྱེད་ལ་..... (71)

50. རྩུང་བས་ཆེ་བར་བཀྱར་སྟེ་བྱེད་དགོས་(རྩུལ་ཁབ་རྩུང་བས་རྩུལ་ཁབ་
ཆེ་བ་དག་ཀྱན་དུ་སྟེན་དགོས་)..... (72)
51. ལྷུང་མཐའ་གཞན་དག་མྱིར་ལུད་ནས་, རྩུ་ལྷགས་གཅིག་ལྷ་གོང་དུ་
བཀྱར་..... (73)
52. རྩུལ་པོའི་ལྷགས་ལ་བརྩི་བཀྱར་དང་བཅན་འདུལ་གི་ལྷགས་ལ་མཐོང་
རྩུང་བྱེད་དགོས་ (75)

(གཉིས་པ) “བུམས་སྤྱང་དང་བྱང་བདེན་”ཟེར་བའི་རན་བསྐབ་
ལྷག་སྤྱད་ཅན་

53. སྤྱད་བཟང་ལ་རྟེན་ནས་སྤྱད་སྤྱང་བྱེད་དགོས་..... (77)
54. འཇམ་རྩུབ་སྤྱལ་སྤྱད་བྱེད་དགོས་ (78)
55. བུམས་སྤྱང་..... (79)
56. བུམས་སྤྱང་གི་དོན་དུ་རང་ལུས་དོར་དགོས་ (81)
57. རྩོ་དཀར་དང་བསམ་གཤིས་ (83)
58. སྤྱི་ལྷ་དང་བརྩི་འཇོག་..... (84)
59. རྩུལ་པོས་ལྷགས་ལྷགས་ལྟར་རྩོན་པོ་སྤྱུལ་དགོས་པ་དང་, རྩོན་པོས་
རྩུལ་པོར་རྩོ་དཀར་བྱེད་དགོས་..... (85)
60. གཤིས་ཀ་འཇམ་པོ་དང་, སེམས་བཟང་པོ་, ལྷས་ཞབས་ཆེན་པོ་,
བབ་ཆགས་པོ་, ཁྱིངས་རྩུང་..... (87)
61. རྩིང་བཞིན་མི་རྣམས་ཆང་མ་སྤྱན་ཆེ་ཤིང་ (88)
62. དབུལ་པོ་ཆགས་ཀྱང་ལྷགས་ལ་དགའ་ (89)
63. རྩོག་མ་བཞི་(སྤྱད་པ་བཞི) (90)
64. མི་འཆམ་པོ་ (91)

65. སྤྱི་ལྷ་མི་བྱེད་པའི་རིགས་མང་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་ནང་ནས་བྱ་རྒྱུ་
མེད་པ་དེ་ནི་སྤྱི་ལྷ་མི་བྱེད་པའི་རིགས་ཚབས་ཆེ་ཤོས་དེ་རེད་..... (92)
66. མོ་མོས་དང་། བུ་མས་སྤྱོད་། དཔའ་ངར་..... (93)
67. རྟོན་གཞི་གསུམ་དང་འཛིན་ལུགས་ལྟ་ (94)
68. ལུན་གསུམ་སྤྱོད་པའི་ (96)
69. གནམ་པ་སྐྱེས་གནས་ལུགས་རང་སྤྱོད་འཛིག་། མི་ཡི་འདོད་ཞེན་ཅ་
མེད་གཏོང་..... (97)
70. མོ་དཀར་དང་། སྤྱི་ལྷ་ ལ་རྒྱ་ དང་བདེན་..... (98)

ལྔ་པ་ སེམས་གཙོ་སྤྱོད་དང་གཞུགས་འདས་རིག་པ

(དང་པོ) གནམ་པ་སྐྱེས་ལས་དབང་ལྟ་ཆུལ

71. གནམ་པ་སྐྱེས་ལས་དབང་ (100)
72. སྤྱི་གསལ་ལས་གིས་པ་སྐྱེས་། དབུལ་ལྷུག་གནམ་ལ་རྟེན་..... (102)
73. རང་སྤྱོད་པ་ནི་གནམ་གིས་སྤྱོད་པ་ཅིག་ཡིན་ (102)
74. མི་ཡི་རབས་ཅན་རྣམས་ལ་འཛིགས་ས་གསུམ་ཡོད་ (104)
75. སེམས་སྤེལ་དང་། གཤིས་རྟོགས་། གནམ་གེས་ (105)
76. གནམ་གིས་སྤྱོད་པ་དང་། མི་ཡིས་སྤྱོད་པ་..... (106)
77. གནམ་ལ་བརྟེན་བཀུར་ལྷ་མཁན་རྣམས་གནམ་ཐུབ་པ་དང་། གནམ་དང་
རྒྱུ་པ་འགལ་བྱེད་མཁན་རྣམས་ཅ་མེད་ཏུ་འགྲོ་བ་..... (107)
78. གནམ་མི་འགྱུར་ལ། ལུགས་ཡང་མི་འགྱུར་ (108)
79. གནམ་གི་པན་ཆུན་མཚན་རེས་བྱེད་པ་ (109)

(གཉིས་པ) རྩོད་རྟོགས་སྒྲིབ་པ་དང་, རྩོ་ཐོབ་གི་ཤེས་རབ་སྒྲིབ་པ

80. རྩོས་པ་ནས་ཤེས་པ་..... (110)
81. མི་ཡ་རབས་ཅན་གིས་རང་ཉིད་ལ་རྩོན་ཞིབ་བྱེད་པ་ (112)
82. རས་ཉིན་རེར་རང་ཉིད་ལ་རྩོན་ཞིབ་ཐངས་གསུམ་རེ་བྱེད་གི་ཡོད་..... (113)
83. རིག་པ་གྲུང་པོ་དང་, འཛན་ཐང་ཆེན་པོ་..... (114)
84. མི་གཤེས་བཟང་བ་ (115)
85. བྱ་དངོས་མཐའ་དག་ར་ཡི་སེམས་སྒྲུབ་ནས་ (116)
86. དངོས་གདུག་ཤེས་སྒྲིལ་ (117)
87. སེམས་མ་གཏོགས་དངོས་པོ་མེད་པ་ (118)
88. རིག་པ་གྲུང་པོ་འདྲན་སྒྲིལ་གང་ལེགས་བྱེད་པ་ (120)
89. མི་བཟང་རན་རིམ་ཡོང་ནི་ཡུད་ཅམ་རིང་གི་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་བྱུགས་ལ་སྒྲུག་ཡོད་..... (121)

(གསུམ་པ) སེམས་གཙ་སྒྲིབ་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟ་ཆུང་ལ

90. དམངས་ལ་བྱ་བ་ཁོ་ན་སྒྲུལ་བ་ལས་, གནས་ལུགས་གང་ཡང་ཤེས་སྒྲུབ་འཇུག་མི་རུང་..... (123)
91. ཁོང་རིམ་གི་སྒོ་སྒྲིས་ཅན་དང་འོག་རིམ་གི་སྒྲུན་སྒོངས་ཅན་ནི་རྒྱུར་མི་བྱུང་པ་ཅིག་རེད་..... (124)
92. མི་ཡ་རབས་ཅན་གིས་དྲང་བདེན་གསལ་པོར་རྟོགས་, མི་མ་རབས་ཅན་གིས་ཁོ་བཟང་བ་རྒྱ་ཤེས་ (125)
93. མི་ཡ་རབས་ཅན་རྣམས་སྒོ་རྒྱ་ཤིན་དུ་ཆེ་, མི་མ་རབས་ཅན་རྣམས་རྒྱན་དུ་སེམས་རྒྱག་བྱེད་ (126)

94. མི་ཡ་རབས་ཅན་ནམས་གིས་སྤྱད་པར་མཐོང་ཆེན་བྱེད, མི་མ་
རབས་ཅན་ནམས་གིས་ཞིང་ཁའི་ལས་ཀར་བསམ..... (128)
95. བྱད་མེད་དང་མི་མ་རབས་ཅན་ཁོ་ན་ནི་གསེ་དཀར་བ..... (129)
96. སྤྱན་གེས་སྤྱན་རྟོགས (130)
97. མི་ལ་ལྟ་བུ་རྒྱ་རེ་ཡི་ཐོག་ལ་རྒྱལ་མཆག་སྤྱན་པར་ངས (131)
98. མི་ཡ་རབས་ཅན་མེད་ན་མི་མེར་སྤྱང་མཁན་མེད, མི་མེར་མེད་ན་
མི་ཡ་རབས་ཅན་གསེ་མཁན་མེད..... (133)
99. བསམ་པའི་ངལ་རྩལ་པ་ནི་མི་དབང་ཏུ་སྐྱར་མཁན་དང, ལུས་གི་
ངལ་རྩལ་པ་ནི་དབང་སྐྱར་སྤྱང་མཁན་ཡིན (134)

(བཞི་པ) བྱང་སྐྱམ་གི་ལུགས

100. བྱང་སྐྱམ..... (136)
101. ཐལ་དགས་ན་མི་འགྲུབ (137)
102. མཐུན་ཐབས་བྱེད་རྒྱ་གལ་ཆེན་ཡིན (138)
103. མི་ཡ་རབས་ཅན་གིས་བསམ་སྡོ་གཏོང་དུས་རང་གནས་ལས་ཀྱལ་
མི་རྒྱང (139)
104. ཀྱང་ཉིས་ཐལ་དགས་པའི་བྱ་བ་མི་སྐྱབ..... (140)

བྱུག་པ, ལྷག་སྤྱད་གི་སྒྲུབ་གསའི་བསམ་སྡོ

105. སྤྱང་འབྲས་ཡག་ན་དཔོན་པོ་བྱེད་སྐབ་གི་ཟིང (142)
106. སྤྱན་ཁྱིས་ཞིང་ཁ་འདེབས་ལུགས་སྒྲོར་རྒྱས་པ་དེར་གཤེ་གཤེ་བྱང་
བ (143)
107. ཡ་མ་ཡོད་དུས་ས་ཐག་རིང་པོར་འཕྱོ་མི་རྒྱང (144)

108. སྤྱོད་ཁྱིད་བྱེད་ལུལ་རིགས་སུ་མི་བྱེ་བ (145)
109. ཉིང་པ་སྤྱང་ན་གསར་པ་གིས (147)
110. སྤྱུག་ལེབ་དཔེ་ཆའི་སྤྱེལ་ཐག་ཐངས་གསུམ་ཆད (148)
111. རིག་པར་གཞིགས་ནས་སྤྱོད་གས་གཏོང་དགོས (149)

**བདུན་པ་ ལོག་སྤྱོད་འཛིག་རྟེན་འགྲོ་བྱུགས་སྐོར་གི་
མཆན་ཉིད་རིག་པ་དང་ རུལ་སྤངས་
ལུ་སྤང་བའི་འཆ་བ་སྤྱེལ་སྤངས**

112. ཡ་མི་བྱ་རན་བྱ་མིས་སྤྱས་གསར་བྱེད་, བྱ་མི་བྱ་རན་ཡ་
མིས་སྤྱས་གསར་བྱེད (151)
113. རུང་པར་མ་བཟོད་ན་རྒྱས་ཆེན་འཁྲུག་འགྲོ་གི་རེད (152)
114. བྱས་ན་འགྲིག་ལ་མ་བྱས་ན་འང་འགྲིག (153)
115. གཏོང་ལ་མ་བལྟས་པར་སྒྲོད་ཆ་བཤད་མཁན་ལ་ལོང་བ་བྱེར (155)
116. གང་བཤད་དོན་འཁེལ་བྱེད་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་པ་དང་, གང་
བྱས་མཐའ་འཁྲོལ་བྱེད་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད (156)
117. ཟླ་བ་གསུམ་ཅམ་གི་རིང་ལ་རྒྱལ་པོས་དཔོན་པོར་མ་བསྐྱོས་ན་སེམས་
ཁིན་དུ་འཆབ (157)
118. མི་དང་མི་པར་གི་འབྲེལ་པར་སྤྱོད་རུལ་འཛིན་སྤངས་..... (158)
119. ཟ་འབྲུ་སྤྱུལ་ཇི་ཅམ་དག་ན་དེ་ཅམ་ཡག་, ག་ཇི་ཅམ་ཞིབ་ན་
དེ་ཅམ་ཡག (160)
120. ནང་ལ་ཆ་རུ་རི་པགས་ཆགས་ནག་པོ་གོན་དུས་, ཕྱི་ལ་གོས་ནག་པོས་
ཆ་སྤྲིག་དགོས་པ་དང་, ནང་ལ་ལྷ་པགས་གི་པགས་ཆགས་དཀར་པོ་
གོན་དུས་, ཕྱི་ལ་གོས་དཀར་པོས་ཆ་སྤྲིག་དགོས (162)

དང་པོ་ གྲུབ་མཐའ་དང་མི་སྣ

1. རྒྱ་ཡིག་ཀྱི་ཡིག་ལྟ་སྒྲུབ་པ་ (ཡིག་ལྟ་སྒྲུབ་པ་ཀྱི་ཡིག་ལྟ་)

“རུ”ཟེར་བ་དེ་ནི་དང་ཐོག་ཐུན་ཆེད་དུ་ས་ཤུལ་སྤྱུ་བཅུ་གཡོག་བདག་པོ་
སྤྱུ་བཅུ་གི་དོན་དུ་འདས་མཆད་གི་བྱ་བ་སྤྱུ་བ་མཁན་དང་དྲར་བ་ཕྱེད་མཁན་གི་མི་
དེ་ཙམ་ལ་ཟེར་བ་རེད། ཁྱད་ཆེད་གིས་གཞིན་ནུ་འི་དུས་སྤྱུ་ཕྱེད་སྤྱུ་དེ་རིགས་བྱས་ཐུང་
བ་རེད། རྒྱུ་སྤྱུ་ཁོ་བས་ལྷུ་བྱུ་ཁབ་ལ་དཔོན་ཆེན་བྱས་པ་དང་སྤྱུ་གི་སྤྱུ་བ་
བཅུགས་དེ། རོག་སྤྱུ་དེ་གི་བཅུ་གཡོག་བདག་པོ་སྤྱུ་བཅུ་གི་དབང་སྤྱུར་གི་དོན་དུ་དག་
མེད་ཕྱེད་ཡས་གི་ཆབ་སྤྱིད་དང་། སྤྱུ་དཔ་། མཆན་ཉིད་རིག་པའི་བསམ་སྤྱོད་བཅས་
སྤྱུ་གི་སྤྱུ་གང་ལྟ་བུ་བྱས་པ་དང་། བཅུ་གཡོག་ལས་ལྷགས་རོ་ལངས་བྱུག་བྱུར་ཞབས་
འདེགས་ལྷ་མཁན་གི་ཁེས་ཡོན་ཅན་ཁག་གཅིག་གསུམ་སྤྱུར་བྱས་ནས། རོག་སྤྱུ་དེ་གི་བྱུ་བ་
མཐའ་ཅིག་རིམ་བཞིན་ཆགས་པ་རེད། ཁྱད་ཆེད་གིས་“རུ”ཟེར་བའི་ཕྱེད་སྤྱུ་དེ་
རིགས་བྱས་ཐུང་བས། རྒྱུ་མའི་མི་རྣམས་གིས་ཁོ་བས་གསར་དུ་བཅུགས་པའི་བྱུ་བ་
མཐའ་དེ་ལ་རུ་ལྷགས་ཟེར་གི་ཡོད་པ་རེད།

ཡན་པོ་ཁྱིམ་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་པས་ཀྱང་། བྱད་གཏོག་ལམ་ལུགས་རྩ་ལངས་ཀྱག་
མཁན་ཡོག་སྤྱོད་གི་པས་མ་སྤོ་བ་མེད་ཁོང་གིས་། ཁྱད་ཅིའུ་གི་གཞུང་ལུགས་དེ་
གོམ་གང་མཐུན་སྤྱོད་གིས་འདྲན་སྤྱོད་ལ་བྱས་པ་རེད་། དེར་དྲན་མི་རྣམས་གིས་ལྟ་བ་
མཐུང་དེའི་པས་མ་སྤོ་ལ་“ཁྱད་མེད་གི་ལུགས་”ཟེར་གི་ཅོད་པ་རེད་། ཁྱད་མེད་གི་
ལུགས་དེ་རྒྱལ་རབས་རིམ་བྱུང་གི་ཡོག་སྤྱོད་བྱལ་རིམ་གིས་དང་ལེན་དང་འདྲན་སྤྱོད་་་
བྱས་པ་རེད་། དེ་ནི་ཡོག་སྤྱོད་ལུགས་ཁག་མཐུང་དག་གིས་གསར་བརྗེར་དག་གནོན་
དང་། ལྷུང་བཅས་ལ་རྩ་ཁྱལ་། ཡོག་སྤྱོད་གི་དབང་ལྷུང་ལྷུང་ལྷུང་། རྩ་ལངས་

དང་ལྷན་སོག་རྒྱག་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་པམ་ཕྱེད་ཡས་གི་པམ་མ་ཁྲུའི་མཚན་ཅེ་ཅིག་རེད།
ཐུ་རྒྱལ་གི་འབྲེལ་བའི་ཐད་ དེ་ནི་སོག་རྒྱུད་དབང་རྒྱུར་གྲལ་རིམ་གིས་རྒྱལ་ཅང་
མག་འདྲགས་རིང་ལྷགས་འབྲས་ཀྱི་པམ་ཕྱེད་ཡས་གི་པམ་མ་ཁྲུའི་མཚན་ཅེ་ཅིག་གྲུང་རེད།

མ་རྒྱལ་ཐོག་གི་རྒྱ་ཡག་ས་པའི་མཆོད་ཀྱིང་མི་སྣ་ནི། རྒྱ་ཅིང་ལ་གྲོ་རྒྱ་
སྐབས་གི་ཁྱང་ཅིང་དང་མང་ཁོམ་གཉིས་ཡོད་པ་ལྟར་ཉན་རྒྱལ་རབས་གི་རྒྱང་གྲང་རྒྱང་
དང་། ཐང་རྒྱལ་རབས་གི་ཉན་ལུས། ལྷང་རྒྱལ་རབས་གི་ཁྱང་ཉན་དང་། ཁྱང་འཁྱེ་
ལྷང་ཞི། ལྷང་ཅིང་ཡོན། མང་རྒྱལ་རབས་གི་ཁྱང་རྒྱང་རྒྱ་མགས་ཡང་ཡོད་པ་རེད།

[illegible]

2. उत्तर

ཁྱད་ཅིན་རྩས་མང་ལ་ཁྱད་ཟེར་བ་དང་མིང་ལ་ཆིང་ཟེར་ཞིང་། ཁྱད་ཉི་ཤར་
ཟེར་གི་ཡོད་པ་རེད། ཁོ་པ་ཕྱུག་གི་ནང་ནས་ཕྱག་ཉིས་པ་མཛན་ཏུ་བས་། མི་རྒྱུས་
གིས་ཁོ་པར་ཁྱད་ལའོ་ཨོར་ཡང་ཟེར་གི་ཡོད་པ་རེད། ཁོ་པ་ནི་ཁྲན་ཆིང་རྩས་སྐབས་
གི་ལྷུང་རྒྱལ་ཁབ་གི་ཙུང་དབྱི(དང་སྐབས་གི་ཚན་རླང་ཆས་རྒྱ་རེད)གི་མི་མཛན་ཞིང་།

སྤྱི་ལོ་ལྔ་པ་གྱི་ལོ་ 551 པར་སྤྱི་ལོ་ལྔ་པ་གྱི་ལོ་ 479 པར་གྱི་བ་རེད་,
 ཁོ་པ་ནི་ལོག་སྤྱད་གི་ཕྱུ་ལྷགས་བྱུང་མཐའི་གསར་གཏོད་པ་ཅིག་རེད་。《ལུན་ཡུས་》
 ཟེར་བའི་དཔེ་དེབ་དེའི་ནང་ཁོ་པའི་གསར་བརྗེར་རྩ་སྐོལ་གི་གཏམ་རྒྱུད་དང་བྱ་ངན་
 བཞོད་ཡོད་པ་རེད་。

ཁྱེད་ཀྱི་ཉམས་ཀྱང་དྲུ་ལྷུར་པའི་བྲན་གཞིག་བདག་པོ་སྤྱད་ཀྱི་ཁྱིམ་ཆང་
 ཅིག་གི་ནང་ལ་སྤྱུས་པ་རེད་, ཁོ་པས་གཞོན་ནུའི་དུས་སུ་ལྷུ་རྒྱལ་ཁབ་ལ་ནོར་
 ལྷག་དང་འབྲུག་མཐའ་དོན་མ་བྱེད་མཁན་གི་དཔོན་ཆུང་བྱས་མྱོང་བ་མ་ཟད་, བྲན་
 གཞིག་བདག་པོ་སྤྱད་ཀྱི་དོན་དྲུ་འདས་མཚད་གི་བྱ་བ་“ཕྱུ”ཟེར་བའི་ལས་ཀ་ཡང་
 བྱས་མྱོང་བ་རེད་。རྗེས་ལ་ཁོ་པས་ལྷུ་རྒྱལ་ཁབ་གི་ཁྱིམ་དཔོན་(ཁྱིམ་འཛིན་གཙོ་
 གཉེར་བྱེད་མཁན་གི་དཔོན་རིགས་མཐོ་ཤོས་ཅིག་རེད་)བྱས་མྱོང་བ་མ་ཟད་, ཟླ་བ་
 གསུམ་རིང་སྤོ་ཆེན་གི་ལས་ཆབ་ཡང་བྱས་མྱོང་བ་རེད་。སྤོ་ཆེན་གི་ལས་ཆབ་བྱེད་
 པའི་རིང་ལ་, ཁོ་པས་རྒྱ་ལྷགས་གི་བསམ་སྒྲིལ་སྤོ་བྱོན་པ་དང་གསར་བཙས་སྤྱགས་
 ཁག་གི་མི་སྣ་ཡིན་པའི་ཤེའོ་གོང་མའོ་བསད་པ་མ་ཟད་, ཁོ་པའི་དཀྱིལ་ལྷག་ཅི་ལྷུ་
 ལ་གསར་དར་ཞིང་བདག་གཤམ་རིམ་གི་ཆབ་བྱེད་མཁན་ཅི་སྤྱན་སྤགས་ཁྱིམ་ཆང་གསུམ་
 གི་ཁྱོང་ཁྱེར་གཏོར་དགོས་སྤྱི་དན་སྤུལ་ཡང་བྱས་པ་རེད་。ཁོ་པས་དར་མའི་དུས་
 དང་ཀན་དུས་སྤོ་བ་མ་བཟུ་ཡིན་བྱས་ནས་དཔེ་ཆ་བྲིད་ཏེ་, བྲན་གཞིག་ལམ་ལྷགས་
 དུས་རབས་གི་རིག་གནས་རྟོག་པ་དང་, སྤྱད་པ་རྟོག་པ་ལྷད་སྤྱག་བྱས་པ་མ་ཟད་,
 རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་རྒྱལ་ཕྱན་རྒྱལ་པོ་རྣམས་གི་ཅ་ལ་འབྲམ་བཤད་བྱེད་པར་ཕྱིན་ནས་, ཁོ་
 པའི་ཆབ་བྱེད་གི་འདོད་ཆུལ་ལོག་སྤྱད་ཅན་དེ་སྤེལ་སྤག་རྩ་ལངས་རྒྱག་རྒྱའི་བྱ་ངན་...
 བྱེད་སྐབས་, ག་ས་གར་སྤྱད་ཁྱེད་དཔ་པ་རེད་。མཐར་, “ངའི་ལྷགས་ཆར་སང”ཟེར་
 པའི་སྤྱི་སྤགས་འདོན་པའི་ངང་ནས་ཁོ་པའི་ལོག་སྤྱད་གི་མི་ཚོ་གཅིག་མཚུག་འགྲེལ་བ་
 རེད་。

ཁྱེད་ཀྱི་ལོ་ལྔ་པ་ཉམས་སྤྱད་བཞི་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་སྤོ་བྱོན་གི་མི་ཅིག་རེད་, དེའི་
 སྐབས་ནི་བྲན་གཞིག་ལམ་ལྷགས་ནས་བཀས་བཞོད་རྒྱུ་འཛིན་ལམ་ལྷགས་སུ་རྒྱལ་བའི་

སྤྱི་ཚལ་ལ་མ་འགྱུར་ཆེན་པོ་ཡོང་བཞིན་པའི་དུས་སྐབས་ཅིག་རེད། ཁྲུ་ཆིུ་གིས་
 འན་རེངས་གི་སྒྲི་ནས་བྲན་གཡོག་བདག་པོ་སྐྱུ་དག་གི་ཚུགས་སུ་ལངས་དྲི་, ལུས་
 རྒྱགས་གང་ཡོད་བརྟན་ནས་རུལ་སྤངས་སུ་སོང་བའི་བྲན་གཡོག་ལམ་ལུགས་སྤང་སྦྱང་
 དང་, བྲན་གཡོག་གི་འོས་ལངས་དང་གསར་དར་ཞིང་བདག་བྲལ་རིམ་གི་གསར་བཅས་
 བྱེད་ཐབས་ནམས་ལ་རྩ་སྒྲིལ་, གསར་བརྗེ་རི་སྤྱབས་རྒྱགས་གིས་བྲན་གཡོག་བདག་པོ་
 སྐྱུ་དག་གི་ལག་ནས་དབང་ཆ་འཕྲོག་པའི་འཐབ་ཚོད་དེ་ནི་“གནམ་འོག་ལ་བདེན་.....
 ལུགས་མེད་པ”ཅིག་རེད་ཟེ་གསེ་གསེ་ཁ་མེད་མིག་མེད་གཏོང་བ་, ཞི་ཤོུ་རྒྱལ་
 རབས་གི་བྲན་གཡོག་ལམ་ལུགས་དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་ཐོག་གི་ལམ་ལུགས་ཡིད་དུ་འོང་བ་
 ཅིག་རེད་ཟེ་འུད་བསྟོད་ཚད་མེད་བྱེད་པ་, བཀས་བཞོད་རྒྱུད་འཛིན་ལམ་ལུགས་
 གསར་པ་འཇུགས་རྒྱར་རྩ་སྒྲིལ་བཅས་བྱས་པ་རེད། ཁོ་པས་“རང་གཙུན་ལུགས་གས་”
 བྱེད་རྒྱ་དེ་བྲན་གཡོག་ལམ་ལུགས་རོ་ལངས་རྒྱག་ཡས་གི་ལོག་སྦྱོད་གི་ཆབ་སྲིད་ཅ་.....
 འཛིན་ཅིག་བྱས་ཡོད་པ་རེད། དེ་གསལ་པོ་བཤད་ན་ཅ་མེད་དུ་ཕྱིན་པའི་བྲན་གཡོག་
 ལམ་ལུགས་གི་རྒྱལ་ཁབ་སྤར་གས་དང་, རྒྱུད་འཛིན་གི་གྲག་གནས་ཤོར་བའི་སྐྱུ་དག་གི་
 བྱིས་རྒྱུད་རན་སྦྱར་, ཅ་མེད་བཏང་ཆར་བའི་བྲན་གཡོག་བདག་པོ་སྐྱུ་དག་སྤར་ཡང་
 སྤྱད་སྤྱེགས་ཐོག་ལ་འཛིག་དུ་འཇུག་ཐབས་བཅས་བྱེད་རྒྱ་དེ་རེད།

ཁྲུ་ཆིུ་གིས་ཁོ་པའི་“རང་གཙུན་ལུགས་གས་”ཟེར་བའི་ལོག་སྦྱོད་གི་ཆབ་སྲིད་
 ཅ་འཛིན་སྒྲིལ་ཆེད་, “བྱམས་སྦྱང་”དང་, “དང་བདེན་”, “སྤྱོད་གས་དང་བསམ་
 བེས་”, “སྤྱི་ཞུ་དང་བཅི་འཛིག་”སྐད་སྐད་ལོག་སྦྱོད་གི་མི་ཚས་ཀྱན་སྦྱོད་འུད་སྤྱོད་ཆད་
 མེད་བྱས་པ་དང་, མེས་མ་གཅི་རིང་ལུགས་གི་“གནམ་བསྐྱས་ལས་དབང་ལྟ་རྒྱལ་”དང་,
 “སྤྱིས་པ་ནས་ཤེས་པ”ཟེར་བའི་སྤྱོད་རྟོགས་སྤྱོད་, “གོང་རིམ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཅན་དང་འོག་
 རིམ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཅན་”ཟེར་བའི་མེས་མ་གཅི་འོ་ལྟས་ལྟ་རྒྱལ་བཅས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆད་མེད་
 བྱས་པ་རེད། ཁོ་པས་ད་དུང་“དེབ་སྤྱོད་དཔེན་བྱེད་”ཟེར་བའི་ལོག་སྦྱོད་གི་སྤྱོད་གསའི་
 བསམ་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་, རུལ་སྤངས་སུ་སོང་བའི་བྲན་གཡོག་བདག་པོ་སྐྱུ་དག་གི་
 འཚོ་བ་སྤུལ་སྤངས་དར་སྤུལ་, མགོ་གཉིས་མའི་ཐབས་འབྲལ་གཏོང་བའི་འཛིག་རྟེན་